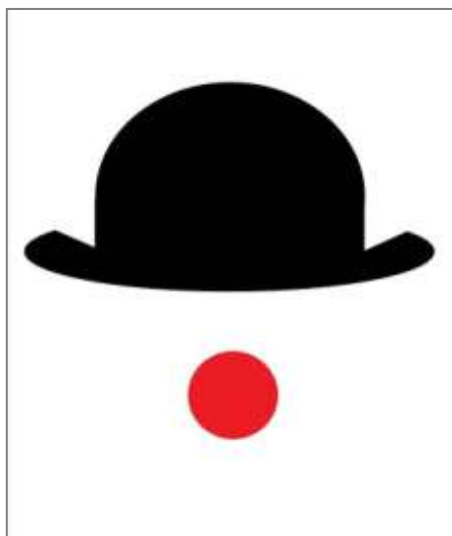

Keménykalap és krumpliorr

színes magyar játékfilm, 1978, 96 perc

„Ezt a sorozatot Csukás István íróval a gyerekek szórakoztatására készítettük. Magunk lepődtünk meg legjobban a film rendkívüli sikerén. A városi gyerekekről szóló mai mese nemcsak itthon aratott sikert. Díjakat nyert külföldön is. Harminchét ország vette meg. Egy nyugatnémet cég hanglemezen is ki akarta adni a film szövegét, de ez adminisztrációs hibák miatt, sajnos, meghiúsult” - nyilatkozta Bácskai Lauró István rendező.

A film az 1974-ben készült azonos című négy részes magyar ifjúsági filmsorozat egészestés változata.

Korhatár nélkül megtekinthető.

Alkotók:

rendező: Bácskai Lauró István
forgatókönyvíró: Csukás István
dramaturg: Békés József, Tóth Zsuzsa
operatőr: Ráday Mihály
kameraman: Reisz István
rendezőasszisztens: Luttor Mária
vágó: G. Szabó Lőrinc, Karátsony Gabriella
zene: Aldobolyi Nagy György

Szereplők:

Kisrece	Kovács Krisztián	„Majomteve”	Tímár Béla
Süle	Berkes Gábor	igazgató	Haumann Péter
Rátz Jóska	Szűcs Gábor	Hudák bácsi	Suka Sándor
Marci	Gruber István	állatgondozó	Horváth Pál
Péterke	Kiss Gabriella	Huszár néni	Lengyel Erzsi
Karcsi	Hamar Pál	orvos	Ráday Imre
Bagaméri Elemér/Jácint	Alfonzó	titkárnő	Pápai Erzsi
parkőr	Bánhidi László	Lópicí Gáspár	Szilágyi István
Leopoldi	Páger Antal	vénember	Rajz János

Alkotók

Bácskai Lauró István

(Budapest, 1933. május 14. – 2020. augusztus 13.)

filmrendező, forgatókönyvíró

Bácskai Lauró István Budapesten született 1933. május 14-én. A Vörösmarty Gimnázium színjátszó körének tagjaként már korán a művészet vonzáskörébe került. Az érettségi után osztálytársával, Sára Sándorral együtt jelentkezett a Színház- és Filmművészeti Főiskolára, ahol rendező szakon végzett 1957-ben. Egyik alapítója és négy évig vezetőségi tagja volt az 1959-ben életre hívott Balázs Béla Stúdiónak.

Pályáját 1957 őszén asszisztensként kezdte a Hunniában, a későbbi Mafilm I. számú telepén. A cégnél eltöltött csaknem tíz év alatt volt dramaturg, segédrendező, konzultáns és forgatókönyvíró, olyan kiváló alkotók mellett dolgozott, mint Keleti Márton, Makk Károly és Ranódy László. A *tizedes meg a többiek* című Keleti Márton-filmben (1965) ő találta ki a mára szállóigévé vált mondatot: „Az oroszok már a spájzban vannak...”

Több kisfilm és dokumentumfilm elkészítése után 1968-ban forgatta első önálló, normál terjedelmű, de még fekete-fehér filmjét, *A Hamis Izabellát*, amelynek főszereplői között volt Ruttkai Éva, Kállai Ferenc és Kovács Kati.

1974-ben rendezte meg pályájának talán legsikerültebb, külföldön is népszerű darabját, a Csukás István regényéből készült *Keménykalap és krumpliorr* című ifjúsági filmsorozatot. A négy epizódból álló történet (*Valódi oroszlánbőgés, Kell egy véreb, A tettes lépre megy, Éljen Bagaméri Elemér*) az egyik legszórakoztatóbb magyar gyerekfilm, amelyet többek között Alfonzó színészi játéka jellemez. A szívmelengető mesében a felnőttek méltó partnere volt a két gyerekszínész, Kovács Krisztián és Berkes Gábor. A *Keménykalap és krumpliorr* 1975-ben megkapta az Év legjobb gyerekfilmje díjat, 1978-ban pedig a hollywoodi X. Televíziós Világfesztivál nagydíját.

Az alkotó a bűnügyi történetekhez a *Megtörtént bűnügyek* 1974 és 1978 között forgatott hét epizódjával tért vissza. A Remenyik Zsigmond abszurd regényéből adaptált *Mese habbal* (1979) című vígjáték után jobbra a televízióhoz dolgozott különböző műfajokban. 1984-ben Romhányi József művéből készítette el a *Bajuszverseny* című zenés mesejátékot. A filmkészítéstől az *Utolsó alkalom* (1981), a *Rutinmunka* (1982) és az *Üvegvár a Mississippin* (1985) című alkotásokkal búcsúzott.

Bácskai Lauró Istvánt 2012 augusztusában legendás ifjúsági alkotásaiért, szórakoztató és nagy közönségsikernek örvendő film- és tv-játékaiért, művészi pályája elismeréseként a Magyar Érdemrend tisztikeresztjével tüntették ki.

Filmográfia:

Szombattól hétfőig, játékfilm, 1959, rendezte: Mészáros Gyula (rendezőasszisztens)

Próbaút, játékfilm, 1960, rendezte: Máriássy Félix (rendezőasszisztens)

Dúvad, játékfilm, 1960, rendezte: Fábri Zoltán (rendezőasszisztens)

Puskák és galambok, játékfilm, 1961, rendezte: Keleti Márton (rendezőasszisztens)

Isten őszi csillaga, játékfilm, 1962, rendezte: Kovács András (rendezőasszisztens)

Pacsirta, játékfilm, 1963, rendezte: Ranódy László (rendező munkatársa, konzultáns)

Utolsó előtti ember, játékfilm, 1963, rendezte: Makk Károly (dramaturg, rendezőasszisztens)

Mit csinált felséged 3-tól 5-ig?, játékfilm, 1964, rendezte: Makk Károly (dramaturg, rendező munkatársa)

Butaságom története, játékfilm, 1965, rendező: Keleti Márton (rendező munkatársa)

A tizedes meg a többiek, játékfilm, 1965, rendezte: Keleti Márton (rendező munkatársa)

És akkor a pasas ..., játékfilm, 1966, rendezte: Gertler Viktor (rendezőasszisztens)

Változó felhőzet, játékfilm 1966, rendezte: Keleti Márton (dramaturg, rendezőasszisztens)

Tanulmány a nőkről, játékfilm, 1967, rendezte: Keleti Márton (dramaturg, rendezőasszisztens)

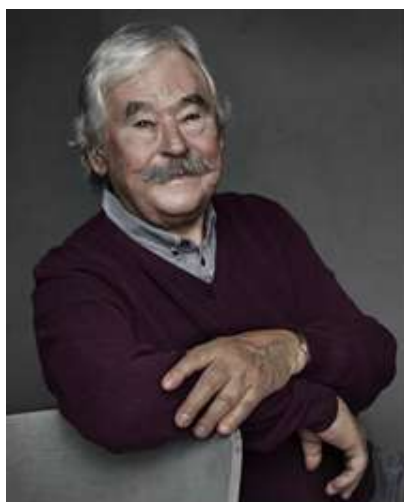
A Hamis Izabella, játékfilm, 1968 (rendező)

Gyula vitéz télen-nyáron, színes játékfilm, 1970 (rendező)

Nyulak a ruhatárban, játékfilm, 1971 (rendező)
Bajuszverseny, mesefilm, 1973 (rendező)
Nápolyt látni, és ..., vígjáték, 1972 (rendező)
Megtörtént bűnügyek, tévéfilmsorozat, 1974 (rendező)
Keménykalap és krumpliorr, ifjúsági film, 1974, 1978 (rendező)
Mese habbal, játékfilm, 1979 (rendező)
Utolsó alkalom, tévéjáték, 1981 (rendező)
Rutinmunka, tévéjáték, 1982 (rendező)
Üvegvár a Mississippin, tévéjáték, 1985 (rendező)

Díjak, elismerések:

Év legjobb gyerekfilmje (1975) - *Keménykalap és krumpliorr*
A hollywoodi X. Televíziós Világfesztivál nagydíja (1978) - *Keménykalap és krumpliorr*
Magyar Érdemrend tisztikeresztje (2012)
Szkíta Aranyzarvas-díj (2015)

Csukás István

(Kisújszállás, 1936. április 2. – Budapest, 2020. február 24.)
költő, író, ifjúsági szerző, forgatókönyvíró

„Amikor elkezdtem írni, elhatároztam, hogy csupa derűs és vidám dolgot fogok írni a gyerekeknek. Azzal a felkiáltással, hogy annyi életörömet kell beléjük gyömöszölni, hogy az kitartson 80 éves korukig.”

A Nemzet Művésze címmel kitüntetett Kossuth- és kétszeres József Attila-díjas költő, író, ifjúsági szerző, 2000-től haláláig a Digitális Irodalmi Akadémia tagja.

Kisújszálláson született 1936. április 2-án. Arcvonásai alapján anyját, Varró Margitot kun, apját jász származásúnak gondolta. Apja nehéz sorsú

kovácsmester volt Kisújszálláson, egy kerékgyártó komájával közös portán. Nagy álmai, tervei voltak, előbb megvásárolta az egész udvart a műhelynek, majd traktort, cséplőgépet szerzett. Ebben a szegény, de boldog világban töltötte gyermekéveit a költő. Itt járt elemi iskolába.

A háború után nagyot változott az élete: egy zenetanár biztatására, anyja akaratából jelentkezett az akkor alakult békéstarhosi zeneiskolába, hegedűművész akart lenni. Menekülés is volt ez számára, mert a család nagyon elszegényedett, apjától elvették a kovácsműhelyt, nagy építkezéseken kereste a család kenyerét. Öccse ipari tanuló lett. A fiatal diák életének második boldog korszaka volt az intézet, tanult, olvasott, s naphosszat gyakoroltak a kastélyban, a hatalmas parkban, kamarazenéltek, előadásokon szerepeltek, becsvágygal készült a hegedűművészi pályára. Nyaranta apja mellett dolgozott az építkezéseken, téglát hordott, s kétségbeesetten áztatta-ápolta tönkrement ujjait. Kamaszosan lázadt fel apja ellen, majd az intézet ellen, s végül a zene ellen is. Érettségi után előbb a jogi egyetemre járt, majd egy idő után átment a bölcsészkarra. 1954 és 1957 között volt egyetemi polgár.

Bölcsész tanulmányait nem fejezte be. Megjelentek első versei, írásaiból, irodalmi segédmunkákból élt, a Fiatal Művészek Klubjának vezetője volt, majd a Művészeti Alapnál, a Munkaügyi Minisztériumban, a *Néphadsereg* című lapnál dolgozott. 1968-tól 1971-ig a Magyar Televízió munkatársa, 1978-tól 1985-ig a Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó főszerkesztője. 1989-től 1991-ig szerkesztőbizottsági tag az *Új Idő* című lapnál.

Az ifjúsági irodalomért nemcsak a könyvkiadásban tevékenykedett, hanem a gyermeklapok szerkesztésében is részt vállalt. Alapító szerkesztője volt – Kormos Istvánnal – a *Kincskereső* című, ifjúsági, irodalmi lapnak. Egy ideig a *Kölyökmagazin* szerkesztő bizottságának az elnöke, majd a *Piros Pont* főszerkesztője. E rövid időszakok közben szabadfoglalkozású író volt.

Feleségével, Porga Máriával 1975-ben kötöttek házasságot.

Korai költészetében a nagyvárosba került fiatal értelmiségi önmagára és otthonára találásáról számolt be, fájdalmas nosztalgiával az eltűnt gyermekkor és az eltűnőben lévő ifjúság iránt. Későbbi verseinek meghatározó vonása a himnikus életszeretet; ép érzékkel, egészséges ösztönökkel veszi birtokába a test és a szellem köznapi értékeit, boldogságát. Ennek az életszeretnek más hangolású dalai az elmúlással viaskodó versek, a halál figyelmeztetéseire adott költői válaszok. Korábbi verseinek erős zeneiségét érdekesebb dallam váltotta fel, s az áhítatot ironikusabb, fölényesebb költői szemléletmód.

A hatvanas évek közepén Kormos István biztatására fordul a gyermekirodalom felé, s ettől kezdve verseskötetei mellett egyre-másra jelennek meg gyermekregényei, mesekönyvei, verses meséi. Nagy sikerrel mutatják be *Ágacska* című színdarabját, majd a többi színpadi művét. 1975-ben a hollywoodi X. televíziós fesztiválon a *Keménykalap és krumpliorr* című játékfilm megkapja a fesztivál Nagydíját és Az Év

Legjobb Gyermekfilmje címet.

Súlyos betegség után hunyt el Budapesten, 2020. február 24-én.

Legismertebb művei

(Csukás István több száz könyvet írt, könyvei több kiadásban jelentek meg, más-más illusztrációval)

Mirr-Murr, a kandúr (meseregény, 1969)

Pintyőke cirkusz, világszám! (meseregény, 1971)

Keménykalap és krumpliorr (ifjúsági regény, 1973)

A téli tücsök meséi (meseregény, 1974)

Egy kiscsacsi története. Mirr-Murr kalandjaiból (meseregény, 1975)

Nyár a szigeten (ifjúsági regény, 1975)

Vakáció a halott utcában (ifjúsági regény, 1976)

Oriza-Triznyák. Mirr-Murr kalandjaiból (meseregény, 1977)

Süsü, a sárkány (meseregény, 1980)

Csicsóka és a moszkítók (ifjúsági regény, 1982)

Sebaj Tóbiás történetek 1-6 (mesék, 1985-1988)

A Nagy Ho-ho-ho-horgász (meseregény, 1985)

A legkisebb Ugrifüles (meseregény, 1985)

Makk Marci (meseregény, 1986)

Összegyűjtött versek (versek, 1996)

Költők éhkoppon (összegyűjtött prózai írások, 1996)

Sün Balázs (gyermekversek, 1997)

Az én játékoskönyvem (1998)

Pom Pom összes meséi (meseregény, 1999)

Csukás István nagy meséskönyve (mesék, 2001)

Tükörbohócok (meseregény, 2002)

A versíró kutya (ifjúsági regény, 2003)

Mirr-Murr, Oriza Triznyák és a többiek (meseregény, 2005)

Aszpirin és Lucifer (meseregény, 2007)

Ló az iskolában (ifjúsági regény, 2007)

Berosált a rezesbanda (ifjúsági regény, 2013)

Összegyűjtött versek (versek, 2015)

Diótörőcske (mesejáték, 2021)

Filmjei

Kiscsacsi kalandjai (1972) (író)
Mirr-Murr kandúr kalandjai (1973–1975) (író)
A labda (1974) (forgatókönyvíró)
Le a cipővel! (1975) (forgatókönyvíró)
A legkisebb ugrifüles (1976–1977) (író)
Süsü, a sárkány kalandjai (1976–1984) (író)
Plutó és Puck (1978) (forgatókönyvíró)
Keménykalap és krumpliorr (1978) (író)
Pom Pom meséi (1978–1981) (író)
Vakáció a halott utcában (1979) (író)
A nagy ho-ho-horgász (1982–1988) (forgatókönyvíró)
Sebaj Tóbiás (1983–1985) (forgatókönyvíró)
Kutyánszky Kázmér, a versíró kutya (1987) (író)
Csicsóka és a Moszkítók (1988) (író)
Mese a motorunkról (1989) (író)
Tőf-tőf elefánt (1991–1994) (forgatókönyvíró)
Süni és barátai (1995)
Filléres irodalom (1996) (operatőr)
Süsüke, a sárkánygyerek (2001) (író, producer)
Nem hunyhat ki a láng (2009) (szereplő)
Berosált a rezesbanda (2012) (író)

Díjak, elismerések

Az év legjobb gyermekfilmje hollywoodi nagydíja (1977)
József Attila-díj (1977, 1987)
Állami Ifjúsági Díj (1978, 1982)
A Művészeti Alap irodalmi díja (1984)
Andersen-díj (1984)
Az Év Könyve jutalom (1987, gyermek- és ifjúsági irodalom kategória a Keménykalap és krumpliorrért)
Déry Tibor-díj (1989, 1995)
MSZOSZ-díj (1990)
SZOT-díj (1990)
A Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének Életműdíja (1996)
Tekintet-díj (1997)
Kossuth-díj (1999)
Győri Könyvszalon alkotói díj (2005)
Kisújszállás díszpolgára (2006)
Budapest díszpolgára (2011)
Prima Primissima díj (2011)
Óbuda-Békásmegyer díszpolgára (2013)
Magyar Írószövetség örökös tagja (2015)
Szép Ernő-különdíj (2015)
A Magyar Érdemrend középkeresztje (2016)
Magyar Örökség díj (2016)
A Nemzet Művésze (2017)

Alfonzó/Alfonso (Markstein/Markos József)
(Budapest, 1912. február 28. – 1987. május 5.)
artista, színész, humorista, Bagaméri

A vándorévek során Egyiptomban, a Közel-Kelet mulatóiban lépett fel Joe Stan művésznéven, amelyet hamarosan Alfonzóra változtatott. Az ötletet a XIII. Alfonz spanyol király haláláról megjelent újságcikk adta: „Meghalt Alfonz óh, a király, éljen a király!”- kiáltotta.

1912. február 28-án született Alfonzó, azaz Markos József színész, artista, parodista. Talán legemlékezetesebb alakítását a *Keménykalap és krumpliorrban* láthatta a közönség. Számos tévéfelvétel készült vele, nagy sikert aratott a *Ványadt bácsi* című Csehov-paródia és a fiával, Markos Györggyel előadott karmester-paródia.

Erős, sportos testalkatú ifjú volt, az iskolai fegyelmet nehezen tűrte. A kereskedelmi iskolában komoly konfliktusba keveredett egyik tanárával, aminek az lett a vége, hogy kicsapták.

Autószerelő inasnak állt, szabadidejét a ligetben töltötte, ahol artistákkal barátkozott és megtanulta mutatványait. Kétségbeesett apja „rendes” foglalkozást akart fiának, ezért Strasbourgba küldte egy ismerőséhez. A fiatalember Párizsba utazott tovább, a Renault gyárban kapott munkát autószerelőként.

1930-ban hazautazott és a Vidámparkhoz tartozó varietében pankrátorként kezdett dolgozni. A társulattal Bulgáriába szerződött és „a Hortobágy bikájaként” birkózó számmal járta az országot, a turné azután szakadt félbe, hogy egy török ellenfele legyőzte.

1933-ban a Royal Orfeum táncos produkcióiban lépett fel, egy évig Olaszországban dolgozott, de a katonai behívó miatt vissza kellett térnie. Leszerelése után az Arizona mulatóban lett parkett-táncos, de amikor az egyik vele ízetlen tréfát űző gazdag vendéget felpofozta, mennie kellett.

A vándorévek során Egyiptomban, a Közel-Kelet mulatóiban lépett fel Joe Stan művésznéven, amelyet hamarosan Alfonzóra változtatott.

1938-39-ben ismét Nyugat-Európában turnézott, s megismerkedett a pantomim „atyjával”, a francia Marcel Marceau-val is. Hazatérve ismét varietékben dolgozott akrobataként és táncosként, a fellépések között paródiákkal szórakoztatta kollégáit.

A Moulin Rouge igazgatója figyelte rá és ötleteit beépítette az előadásokba. 1944-ben munkaszolgálatra hívták be, de sikerült megszöknie és álnéven műtősségként dolgozott a Rókus kórházban.

1945-ben egy orosz katonatiszt tolmácsaként került Szegedre, ahol megpróbálkozott a színészettel, de reményei nem váltak valóra. Budapesten a híres bűvész, Rodolfo partnere volt a Fővárosi Nagycirkuszban, de ő önálló estre vágyott.

Apránként kialakított magának egy egyszemélyes színházat, melynek írója, rendezője, főszereplője is volt. Szállóigévé váltak bemondásai, poénjai, zseniális paródiákat rögtönzött.

Az 1956-os forradalom után családjával külföldre távozott, Bécsben, majd Belgiumban élt és a legkülönbébb filmekben vállalt szerepeket. Dolgozott Totóval, Vittorio de Sicával és Jacques Tativál, szíve azonban hazahúzta. A Vidám Színpadhoz szerződött, melynek nyugdíjazásáig tagja maradt.

Alfonzó reklámfilmekben is szerepelt, szlogenjei máig velünk élnek. Több mint húsz magyar filmben játszott kisebb-nagyobb epizódszerepet, az 1970-ben forgatott *Én vagyok Jeromos* színészi jutalomjátéka lett.

1972-ben a *Vigyázat mázolja* című kisfilmben nyújtott alakításával elnyerte az oberhauseni fesztivál fődíját.

A különös tehetségű művész 1969-ben lett érdemes művész, 1987. május 5-én halt meg Budapesten.

Díjak, elismerések

A Népköztársasági Érdemrend ezüst fokozata (1952)
Érdemes Művész (1956)
Kossuth-díj (1957)

Kiváló Művész (1962)
Érdemes művész (1969)
A Munka Érdemrend arany fokozata (1982)

Kovács Krisztián

(Budapest, 1965. augusztus 15. –)
gyerekszínész, informatikus

„Anyukám a lelkemre kötötte, hogy azt mondjam, 5 éves vagyok és nem három és fél. A Mafilm egykori Lumumba utcai stúdiójánál rengetegen voltak, a sor végére kerültem. 10 perc után meguntam félre lökdöstem a gyerekeket (...) beleültem a rendező ölébe, elmondtam, hogy Kovács Krisztiánnak hívnak, az apukám tengerész, anyukám nem dolgozik, 5 éves vagyok és nem három és fél. Szeretnék már kimenni, mert anyukám vár – mesélte a Friderikusz Showban

1997-ben.

Kovács Krisztián az 1970-es évek gyermekfilmjeinek meghatározó alakja volt. 1969-től számos filmben szerepet kapott, mint például a *Hahó, Öcsi!*, *Hahó, a tenger!*, a *Barátom Bonca*, illetve 1976-ban az Operettszínházban még együtt játszhatott Latinovits Zoltánnal is A *kutya, akit Bozzi úrnak hívtak* című operettben.

Hiába vált a nézők kedvencévé, nem maradt a színészi pályán. Az 1980-as évek elején, amikor kinőtt a gyerekkorból, beleunt a filmezésbe. Még a Színművészeti Főiskolára megpróbált bejutni, de csak az első rostán jutott túl. Nem bánta, hátat fordított a médiának, informatikus lett belőle. Sokáig Angliában dolgozott informatikusként, majd Ausztriában élt két évig, ott ugyanis van egy tiroli panziója. Egy 2020-as nyilatkozata alapján Amerikában él a második feleségével. Az első házasságából egy kislánya született, Janka, aki már felnőtt nő, Magyarországon jogász és már egy kislánya is van, tehát bármily furcsa, a filmbéli kisfiúból mára nagypapa lett.

Filmjei:

Vőlegény, színész (magyar filmdráma, 1982)
Pityke őrmester, szinkronszínész (magyar rajzfilmsorozat, 1980)
Karcsi kalandjai, színész (magyar tévéfilm, 1980)
Rab ember fiai, színész (magyar kalandfilm, 1979)
Keménykalap és krumpliorr, színész (magyar ifjúsági kalandfilm, 1978)
Gabi, színész (magyar tévéfilm, 1977)
Barátom, Bonca, színész (magyar ifjúsági film, 1976)
Utánam, srácok!, színész (magyar ifjúsági filmsorozat, 1975)
Svédcsavar, színész (magyar tévéfilm, 1975)
Keménykalap és krumpliorr, színész (magyar ifjúsági kalandfilmsorozat, 1974)
Családi kör, színész (tévéorozat, 1974)
Az öreg banya titka, színész (magyar ifjúsági filmsorozat, 1973)
Reménykedők, színész (magyar filmvígjáték, 1971)
Hahó, a tenger!, színész (magyar ifjúsági film, 1972)
Hahó, Öcsi!, színész (magyar ifjúsági film, 1971)
Kéktisza szerelem, színész (magyar tévéfilm, 1970)
Csak egy telefon, színész (magyar vígjáték, 1970)
A varázsló, színész (magyar mesefilm, 1969)

Színpadi szerepek

A kutya, akit Bozzi úrnak hívtak... - Filippo (Fővárosi Operettszínház, 1976)
Szomorú Dezső: *Hermelin...* - Péterke (Madách Színház, 1970)

Díjak, elismerések

Barátom, Bonca - nívódíj

Miről szól a film?

A film forgatókönyve Csukás István azonos című ifjúsági regénye alapján íródott.

Kitör a vakáció, de Péterke (aki a neve ellenére kislány) kénytelen az otthonában tölteni a nyaralását, mert lebetegedett. Az osztálytársaiból álló Vadliba Őrs tagjai elhatározzák, hogy szerveznek egy cirkuszi műsort a szórakoztatására. Kisrece (Kovács Krisztián) vezetésével ellátogatnak az állatkertbe, hogy ha saját oroszlánt nem tudnak is szerezni, legalább a hangját rögzítsék. Az állatkert igazgatója elfogja, és azzal gyanúsítja meg őket, hogy ellopták a kismajmokat. Miután bebizonyosodik az ártatlanságuk, úgy döntenek, ők maguk fogják kinyomozni hová tűnhettek az állatok. Konkurenciát is kapnak Bagaméri (Alfonzó) fagyoltárus személyében, aki a nyomravezetői díj reményében maga is áruház detektívnek áll. Sok mulatságos bonyodalom után elkapják a tolvajt s beteg barátjuk szórakoztatására létrehozzák a csupa világszámot előadó Hörömpő Cirkuszt. A fantasztikus szereposztással készült film több generáció számára „a gyerekfilm” lett, idézeteit mindenki ismeri, Alfonzó több karaktert felvonultató játéka mindenki számára felejthetetlen, aki egyszer látta a filmet.

Ötletek a film értelmezéséhez

Film előtti beszélgetéshez, a film felvezetése

- Biztosan nálatok is volt már olyan, hogy valaki beteg volt az osztályban.
 - Mit szoktatok ilyenkor csinálni?
 - Ki látogatja meg?
 - Mit visztek neki?
 - Mivel lehet felvidíteni egy beteget?
- Csukás Istvánt senkinek sem kell bemutatni, hiszen mindenki ismeri a *Süsü, a sárkány*, a *Pom-pom mesék* vagy pl. *A Nagy Ho-ho-ho-horgász* íróját. A mai napon az egyik első ifjúsági regényének filmváltozatát nézzük meg, amely akkorra siker lett, hogy Hollywoodban első díjat nyert egy filmes versenyen.

Film utáni beszélgetés

- Nektek hogy tetszett az ötlet, hogy cirkusszal vidítsák fel a fiúk a beteg osztálytársaikat?
- A film elején is ilyen cirkuszt tervezett Kisrece és Péterke?
- Miért akartak cirkuszt csinálni?
- A ti osztályotok milyen cirkuszi műsort tudna összeállítani? Kit kérnétek meg a településen, hogy vegyen részt a műsorban? Ki és milyen műsorszámmal szerepelne benne? Ki lenne a bohóc? Milyen állatszámok lennének benne?
- Mit jelent az, hogy „világszám”?
- Milyen volt a gyerekek viszonya Bagamérihez a történet elején?
- Miért és hogyan változott ez meg a film végére?
- Valóban el volt átkozva Bagaméri?
- Szerintetek miért mondták a gyerekek, hogy meg van mérgezve Bagaméri fagyoltja?
- Melyik szereplő volt a kedvencetek? Miért?

Tudtad-e?

- **Bagaméri fagylaltos valóban létezett.** Csukás István szülőfalujában, Kisújszálláson tényleg élt egy Bagaméri Mihály nevű cukrász, aki fagylaltos kocsijából árulta a finomságot. A kisújszállásiak 2013-ban avatták fel a regényben szereplő fagylaltáros bronzba öntött alakját. Bagaméri szobra és fagylaltos kocsija kőtalapzaton áll. Félkörívben pihenőpadokat helyeztek el. A sokak által kedvelt Bagaméri egy tölcser fagylaltot nyújt át a gyerekeknek.
- **Bagaméri szerepére eredetileg Major Tamást kérték fel,** aki azonban nem akart gyerekfilmben játszani, így kapta meg a lehetőséget Alfonzó. A kiváló komikus és artista a cirkuszi előadásban saját magánszámait mutatta be – ennek is köszönhető, hogy a regényhez képest Bagamérinak nagyobb szerep jut a finaléban.
- **A forgatást a gyerekszereplők miatt a nyári szünetre időzítették,** a helyszín Óbuda, a Nagyszombat utcai játszótér és környéke, illetve az épülfélben lévő újjalotai panelvidék volt.
- Bácskai Lauró István **eredetileg négyrészes,** összesen 240 perces sorozatot készített a könyvből a televízió számára. Az 1974-ben bemutatott sorozatból végül 1978-ban vágtak össze egy másfél órás moziverziót.
- A moziverzióban **az összes gyerekszínész hangját szinkron hangon halljuk.** Ugyanis az egész estés film kedvéért a tévében használatos keskeny kópiáról a filmet átjátszották normál kópiára. Ezt a munkát egy svájci cégre bízták, akik vigyáztak, hogy a színminőség meg ne sérüljön. Aldobolyi Nagy György új zenét írt a filmhez és így új szinkront is kellett készíteni, mivel az eredetin csak kevert hang volt. A felnőtt színészek hangja kevés kivétellel ugyanaz marad, de a gyerekeké más lett, hiszen az eredeti szereplők azóta öt évet öregedtek.
- **A könyvben „Péterke” valóban Péter, és fiú.**
- **Alfonzó végigimprovizálta a cirkuszos jeleneteket,** órákon keresztül a saját magánszámait adva elő, végül ebből vágták össze a filmben látható részeket.
- **Alfonzó nagyon ideges volt,** mert a sorozat ugyan nagy siker volt, de nem reklámozták a filmet a moziba kerülés előtt. „Elkészült. Izgultam, félttem, elkeseredtem, hogy vajon mit hagynak ki. Nem is mentem el a próbavetítésekre. (...) Végül is eljött a bemutató. Beültem a Csokonai filmszínház nézőterének egyik sarkába és izgultam. Vajon hogyan sikerül? Dinamikus lett, gyorsabbá vált, könnyebben érthető lett a film. Az óriási kacagás végleg megnyugtató. Ezt akartam, ezt akartuk - és sikerült. A szerepem is furcsa. Se nem bohóc, se nem színész - talán a régi burleszk filmek figurájához hasonló.”
 - **Alfonzó bolhamutaványa.** A nagy Hágenbeck, a rettenetes katonatiszt, Lajoskával, az ő idomított bolhájával eredetileg Chaplin 1952-es Rivaldafény című filmjében szerepelt (<https://www.youtube.com/watch?v=BAI6BEtxv1A>), onnan „lopta” Alfonsó a poént. De annyi egyéniséget visz a szkeccsbe, hogy a lopás felett is nevetve hunyunk szemet.
- **Tervezték a film folytatását 1998-ban,** amelyben Markos György játszotta volna Bagaméri fiát, s az egykori gyerekszereplők is kaptak volna feladatot. A folytatás nem valósult meg.
- **Hollywoodban megnyerte az akkor legnagyobb tévés fesztivál legjobb gyereksorozatnak járó díját,** de erről az alkotók és a színészek csak később szereztek tudomást. Bácskai Lauró Istvánnak még arról is elfelejtettek szólni, hogy a filmet egyáltalán kivitték Amerikába.
- **Bagaméri keresztneve.** A film végén a cirkuszi dalban a gyerekek Elemérnek nevezik, fagylaltoskocsiján és házának falán azonban a Bagaméri Jácint név olvasható.

Játékok, feladatok

A most következő játékokkal akár egy gyors versenyt is lehet szervezni a nézők számára. A vetítés szervezésekor tervezzünk előre és fénymásoljuk, sokszorosítsuk megfelelő példányszámban a szükséges játékokat (egyéni vagy csapatverseny) !

1. Keménykalap és krumpliorr-totó (1/1-2. melléklet)

Nyomtassuk ki a mellékletet megfelelő példányszámban. A megoldás szintén a mellékletben található!

2. Hasonlóságok és különbségek a könyv és a filmek között

A könyv első kiadása 1973-ban jelent meg, azóta több kiadónál, több kiadása is volt.

A könyv és a film között természetesen több eltérés is van.

Például:

- A könyvben görög teknőst, míg a filmben majmokat (és egy óriáskígyót) lopnak el.
- A Kisrece által átvett kutya neve a könyvben Lili, a filmben Bumeráng.
- A könyvben „Péterke” valóban Péter, és fiú.
- Bagaméri keresztnéve a könyvben nem ismert.
- A könyvben Jóska maga távozik a fertőző osztályról, a filmben Bagaméri csempészi ki.
- A filmben nem Bagaméri lopja el a gyerekek hirdetéses ötletét, hanem épp ellenkezőleg.
- Lópici Gáspár a könyvben csak egyszer - az első, interjú jelenetben - szerepel.
- A filmben részletesebben mutatják be a díszelőadást, amelyben a könyv szerint csak a Vadliba órs tagjai szerepelnek egyéni számokkal.

Olvassunk fel néhány részletet a könyvből, ami megmutatja a könyv stílusát! Pl. 6. fejezet eleje, vagy a 18. fejezetben Majomteve levele.

Próbáljuk meg összegyűjteni és bemutatni a korábbi kiadásokat (vagy a címlapjukat). Hasonlítsuk őket össze, nézzük meg az illusztrációkat.

Ha lehet, nézzük meg az eredeti 4 részes filmsorozatot is a gyerekekkel a KönyvtárMozi kínálatában!

Nézzük meg egy részletet és hasonlítsuk össze a „rövid” és a „hosszú” változatot!

Pl. A film eleje, a Péterkénél tett látogatásig:

- Mennyiben változtatja meg a filmet a gyerekek hangjának utószinkronizálása?
- Mit tudunk meg a gyerekekről?
- Mi az amit nem tudunk az előzményekből a rövidebb változatnál?

3. Helyesírás óra – „Majomteve” levele (2. melléklet)

Nyomtassuk ki a mellékletben szereplő feladatot a megfelelő példányszámban. Ne felejtkezzünk el az íróeszköztől sem (érdemes piros ceruzát is adni, hogy igazán „tanárosan” tudják aláhúzni a hibákat a szövegben)!

A feladat előtt kérdezzük meg a nézőktől, hogy honnan tudták meg a gyerekek, hogy pontosan hol találják meg az elloptott állatokat! Vezessük rá őket a hirdetésükre érkezett levélre.

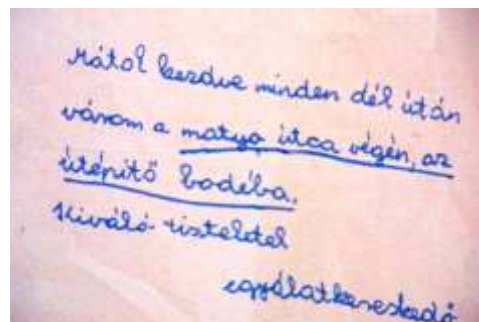
Emlékeznék rá, hogy mi volt a levélben? Ki írta alá?

Mi volt a furcsa a levélben? (a rengeteg helyesírási hiba)

Feladat:

Hány helyesírási hiba van „Majomteve” levelében? Számolják meg a hibákat és írják le helyesen a mondatokat!

Megoldás: Hibák száma:11. Mától kezdve minden délután várom a Matyó utca végén, az útépítő bódében. Kiváló tisztelettel: egy állatkereskedő

Mától kezdve minden délután
várom a matyó utca végén, az
útépítő bódében.
Kiváló tisztelettel
egy állatkereskedő

4. Híres mondatok a filmből

A film számos mondata mára ikonikussá vált (sokan emlegetik, idézik)!

Feladat:

Beszéljük meg, hogy ki mondta ezeket a mondatokat, mely jelenetekben hallhattuk, és mit jelentenek!

- Itt van megjött Bagaméri, aki a fagyaltját maga méri! (0:01:45 és 1:32:30)
- Kérem ön egy világszenzáció, csak még nem tud róla. Ön az egyetlen beszélő majomteve. (0:12:08)
- Fekete nyelves fehér cipő. Kinek a lábán láttam én ilyen cipőt? (0:27:20)
- Néni kérem, Bagaméri úrhoz van szerencsém? (0:30:00)
- A kankalin sötétben virágzik (0:40:45 és 0:41:44)
- Meg vagyok átkozva! (0:42:37 és 0:51:10 és 1:10:40)
- Az egész világ Bagaméri! (50:05)
- Én vagyok az utca hírmondója! (1:09:30)
- Az igazgató úr egy szent! (1:30:35)

5. Milyen jelmezekben láttuk Bagamérit?

Próbáljuk meg felsorolni, hogy hányféle öltözetben láthattuk Bagamérit a filmben?

• Bagaméri Jácint (Elemér), a fagyaltos	• trópusi sisakos Afrika-vadász
• otthoni öltözetben a lakásában	• bolhaidomár
• iker-babakocsiban dán dogot sétáltató néni	• bűvész
• fehér maszkot viselő műtős	• indiai fakír
• tűzoltó	

6. Melyik szó hiányzik? (3/1-2. melléklet)

Nyomtassuk ki a 3/1-es mellékletet a megfelelő példányszámban.

Feladat:

A következő játék mondatainak segítségével felidézhetjük a film egy-egy fontos vagy vicces jelenetét.

A filmből származó mondatokból kipottyant egy-egy szó.

Keressétek meg, hogy melyik szónak melyik mondatban van a helye!

Megoldás:

A megoldás a 3/2-es mellékletben található.

Az ellenőrzés során beszéljük meg, hogy mikor és kiknek a szájából hallhattuk a mondatokat a filmben. Idézzük fel közösen a jeleneteket!

A. Milyen nagy a ház a kertben?	1. RÖHÖGŐGÖRCSÖT
B. A ház a kertben?	2. HAJÓKÖTELET
C. Milyen nagy a ház a kertben?	3. VÖRÖSKERESZTES
D. Milyen nagy a ház a kertben?	4. CICA
E. Milyen nagy a ház a kertben?	5. BÓDÉT
F. Milyen nagy a ház a kertben?	6. VADÁLLATOT
G. Milyen nagy a ház a kertben?	7. HÖRÖMPÖ
H. Milyen nagy a ház a kertben?	8. ROZMARING
I. Milyen nagy a ház a kertben?	9. CITROMJA
J. Milyen nagy a ház a kertben?	10. UJJLENYOMATOKAT
K. Milyen nagy a ház a kertben?	11. ÁLLATIDOMÁR
L. Milyen nagy a ház a kertben?	12. MAJMODKAT
M. Milyen nagy a ház a kertben?	13. NYOMOZÓ
N. Milyen nagy a ház a kertben?	14. PARKÓR

7. Írjunk filmforgatókönyvet! (4. melléklet)

A forgatókönyv a játékfilmek és dokumentumfilmek írásban rögzített alapanyaga.

Nyomtassuk ki és vágjuk fel a mellékletben található snitteket a filmből.

Feladat:

Osszuk szét a gyerekek közt a snitteket és kérjük meg őket, hogy próbálják meg összefoglalni 1-2 mondatban a képen látható jelenetet.

Ha készen vannak, akkor olvassák fel a képek sorrendjében (a képeket felmutatva), hogy újból összeálljon a történet.

8. Hogy volt? (5. melléklet)

Nyomtassuk ki a mellékletben található képeket és vágjuk ki az egyes képkockákat a szaggatott vonalak mentén. Keverjük össze a képkockákat!

Feladat: A feladat lehet egyéni, csoportos, vagy közösen is megoldhatjuk.

Rakjuk helyes sorrendbe a képeket!

Megoldás: A mellékletben időrendi sorrendben vannak a képek elhelyezve.

9. Csukás István mesehősei (6/1-2. melléklet)

Nyomtassuk ki a mellékletben található szókereső feladatlapot a megfelelő példányszámban.

Feladat: Keressük meg az ismert Csukás István mesehősök nevét a szókereső rejtvényben.

Megoldás: A megoldás a 6/2-es mellékletben található.

10. Színezők (7. melléklet)

A film elején és végén látható rajzok alapján készített színezők közül válogathatnak a gyerekek.

Használjuk szükség szerint a mellékletben található színezőket!

Esetleg mutassuk meg a színezés előtt, hogy milyen gazdag színvilággal rendelkezik a film eredeti rajzai (lásd a 7. melléklet 1. oldala)!

11. Hörömpő cirkusz világszám!

Játszunk cirkuszosat a gyerekekkel! A film utolsó 20 percében varázslatos cirkuszt teremtenek a gyerekek a felnőttek segítségével Péterke számára. A gyerekek biztosan kedvet kaptak egy kis „cirkuszosláshoz”!

Paul Rooyackers: 100 cirkuszi mutatvány című könyvében található néhány kedves játék, amit akár kisebb gyerekekkel is ki lehet próbálni: ügyességi játékok, egyensúlyozás, pantomim ...

Dobozos egyensúlyozó játék: Gyűjtsünk össze minél több üres cipősdobozt. A feladat lényege, hogy a résztvevők mindegyike minél több dobozt tudjon elvinni adott távolságra. Ki tudja a legtöbb dobozt a legrövidebb idő alatt elszállítani a célra? Tegyük a földre egy kötelet, amelynek a mentén végig kell haladniuk a gyerekeknek. Vajon ki lesz a legügyesebb?

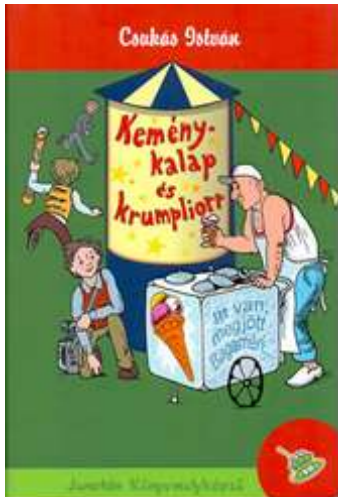

Kötéltáncos játék: Ennél a feladatnál is egy földre helyezett kötélnél nehezebb a gyakorlatot. Adjunk a gyerekek kezébe egy tálcát, amit megpakolunk nem nehéz, de formátlan tárgyakkal (pl. üres műanyag flakonok, műanyag poharak, műanyag tálak, felfújott lufi, ...). Az a feladat, hogy minél több tárgyat sikerüljön eljuttatni a célra, vagyis a kötélnél végéig, úgy hogy közben „ne essünk le” a kötélről sem.

Tudsz követni? (pantomim játék) A résztvevők körbeállnak. A játékvezető néhány jellegzetes mozdulattal némán bemutat egy cselekvést (pl. korcsolyázás), a résztvevők pedig utánozzák. A mozdulatok eleinte megszokott módon indulnak, majd egyre több vicces elemmel bővíthet (pl. egyensúlyvesztés után, elesünk a jégen), mintha bohócok adnák elő a jelenetet. Miután a résztvevők megértették a feladatot, és ráéreztek, mi a játék lényege, a játékvezető megkéri az egyik gyermeket, hogy találjon ki és szintén kizárólag mozdulatok révén mutasson be egy cselekvést, a többiek pedig utánozzák őt is. Készülhetünk kártyákkal is, amiből húznak, és aztán ezt játsszák el (pl. öltözködés, autóvezetés, rollerezés, házi feladat írás, kutyasétáltatás, palacsintaevés, ...).

**A KönyvtárMozi foglalkozásra való felkészülést segítő,
valamint a film témájában megjelent dokumentumok listája**

Csukás István: Keménykalap és krumpliorr

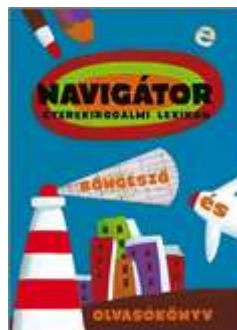
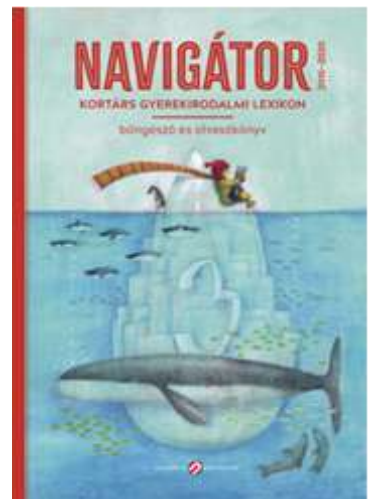
„Gá, gá” – kiált a Vadliba őrs. Harci kiáltásuk vajon miféle kalandokat jelez? Nos, ezek a derék legénykék a regény elején még nem sejtik, miféle kalandokba csöppennek. Egyelőre csak beteg pajtásukat, Pétert akarják elszórakoztatni. De hát vajon mivel? Erre a célra egy kitalált cirkusz a legjobb, legalábbis addig, ameddig az elképzelt cirkuszból – igazi nem lesz. Márpedig lesz! Közben értékes teknőcök tolvaját kergetik, bebarangolják Budapest minden zegét-zugát, közben botrány tör ki a divatbemutatón, és... na, a többi már legyen ennek a vidáman pergő, izgalmas regénynek a titka! A regénybeli történet szolgál alapul az azonos című tv-filmhez. (www.moly.hu)

Lovász Andrea (szerk.): Navigátor - Kortárs gyerekirodalmi lexikon, böngésző és olvasókönyv

A Navigátor túlélő-felszerelése lehet annak, aki napjaink gyerekirodalmi rengetegében kíván eligazodni. Vagy egyszerűen csak nézelődni, böngészni, felfedezni, újrafelfedezni szeretne.

Ez a lexikon, böngésző és olvasókönyv a 2015 elejétől 2020 elejéig tartó időszak legfontosabb és legizgalmasabb magyar gyerekirodalmi történeteiből válogat. 100 író, költő, illusztrátor, 5 fontos antológia és 5 könyvsorozat lexikális adatait, szövegeit, fényképeit és rajzait gyűjtöttük egybe. Elsősorban a gyerekolvasókra számítunk. Ők a versek, mesék, regényrészletek mellett a szerzők bemutatkozó írásaiban vagy „cetlikre” firkantott szövegeiben találhatnak olvasnivalót, az előlap térképén pedig megkereshetik, melyik író hol született. Reménykedünk abban, hogy egy-egy kedvenc szövegrészlet alapján továbbolvassák az adott szerző művét/műveit. De aki felnőttként - szülőként, pedagógusként, könyvtári szakemberként - foglalkozik a gyerekkönyvekkel, annak is igyekszünk segítséget nyújtani az életrajzi, bibliográfiai adatok, díjak, könyvismertető, kritika- és szemle- és kritikarészletek beemelésével.

(www.lira.hu)

**Keressük ki Csukás Istvánról szóló részt és beszéljük meg, hogy mit tudunk meg az íróról és a műveiről!
Keressük meg a Navigátor korábbi kiadásait és hasonlítsuk össze, hogy azokban mit írtak az íróról!**

Keménykalap és krumpliorr: Hörömpölő Cirkusz világszám (DVD)

Kisrece és a barátai cirkuszi előadást szerveznek egy beteg osztálytársnőjük felvidítésére. Cirkuszos plakátot még könnyen szereznek, de rögtön utána nem várt nehézségek merülnek fel. Amikor az állatkertbe mennek, hogy magnóra rögzítsenek egy kis valódi oroszlánbőgést, rablás történik: valaki ellopta az állatkert kismajmait! Természetes, hogy a gyerekek egyből nyomozni kezdenek. Csakhogy akad egy bosszantó konkurensük, aki a magas jutalomra pályázik: egy elátkozott fagyaltárus, roppant ízléstelen makkos cipőben. (www.rocky.hu)

Paul Rooyackers: 100 cirkuszi mutatvány

Cirkusz – micsoda csillogóan izgalmas, káprázatos világ! Szól a zene, cikáznak a fények, mindenki peracet ropogtat, majd felbukkan a bohóc, és betölti a teret a kacagás! Aztán jönnek a kötéltrécsárosok, a zsonglőrök, az egyensúlyozó művészek, a bűvészek, az állatidomárok... És a jókedv nem lankad, az izgalomtól és az álmélkodástól pedig kipirosodnak a gyerekarcok.

Ennek a hasznos gyűjteménynek köszönhetően a gyerekek akkor is élvezhetik az egyedülálló varázslatot, ha épp nincs cirkuszi előadás, sőt ők maguk válhatnak porondmesterré vagy akár cirkuszigazgatóvá! A kötetben szereplő 100 mutatvány, játék sikerrel alkalmazható születésnapokon, táborokban, projektheteken, dráma- vagy tornaórákon

– de akár szűkebb családi körben is. A 4–12 éves korú gyerekekre kidolgozott, különböző nehézségű játékokat, gyakorlatokat korosztály szerinti bontásban mutatja be a szerző, hasznos tanácsokkal ellátva a „játékvezetőket”. Minden részhez külön műsorprogram tartozik, amely tökéletesen alkalmas arra, hogy a gyerekek egy-egy hosszabb lélegzetvételű előadás keretében is bemutassák az elsajátított tudást, és porondra vigyék a látványos produkciókat. A 100 cirkuszi mutatvány garantáltan tartalmas és felhőtlen szórakozást kínál a játékokban résztvevő gyerekeknek és a cirkusz világára fogékony nézőknek egyaránt! (www.moly.hu)

Felhasznált irodalom, forrásjegyzék

Könyvek

100 cirkuszi mutatvány / Paul Rooyackers. – Budapest : Scolar Kiadó, 2022

303 magyar film amit látnod kell, mielőtt meghalsz / [szerk. Bori Erzsébet és Turcsányi Sándor]. - Budapest : Gabo, 2007.

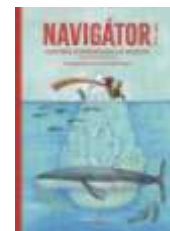
Írók, költők: 1., A-K.- [Budapest] : Budakönyvek, 2013. - (Híres magyarok)

Keménykalap és krumpliorr / Csukás István ; [ill. Hegedüs István]. - 6. kiad. - Szeged : Könyvmolyképző, 2010.

Keménykalap és krumpliorr : Hörömpő cirkusz világszám [videodok.] / rend. Bácskai Lauró István ; Csukás István, írta ; Herczeg László, zeneszerző ; Aldobólyi Nagy György, zeneszerző. - Budapest : Fantasy Film, [2009].

Magyar filmek : 1896-2021 / [szerk. Gelencsér Gábor et al.]. - Budapest : MMA, 2021.

Navigátor 3 : kortárs gyerekirodalmi lexikon : böngésző és olvasókönyv 2015-2020 / szerk. Lovász Andrea. - [Szentendre] : Cerkabella, 2020.

Internetes források (A források megtekintésének dátuma: 2022.04.14.)

[Elhunyt Bácskai Lauró István, a Keménykalap és krumpliorr rendezője \(Filmarchívum, 2020. augusztus 14.\)](#)

[„Én csepűragó szeretnék lenni” – 105 éve született Alfonzó \(szinhaz.org 2017.február 28.\)](#)

[Kalmár Csaba: Más lett volna Bagaméri, Szilágyi István védte meg a Lópici Gáspár nevet \(Origó, 2020.05.09.\)](#)

[Gréczy Zsolt: Bagamériék, Kurír, 1998. április 6.](#)

[Bácskai Lauro Kitty férjéről szóló újságcikk gyűjteménye honlapján](#)

[Meghalt Bácskai Lauró István \(Index, 2020.08.14.\)](#)

[Alfonzó életrajza a Színészkönyvtárban](#)

[Orbán Violetta: A 70-es évek magyar gyereksztárja volt \(femina.hu, 2019.08.21.\)](#)

[Polesz Anita: Mi lett vele? Kovács Krisztián gyerekszínész, a Hahó, öcsi! sztárja \(bcoolmagazin.hu, 2021.02.04.\)](#)

[Kovács Krisztián életrajza a Wikipédián](#)

[Kovács Krisztián Latinovitsról, Bujtorról és a gyerekszínészetéről \(Újságmúzeum, 2020.11.10.\)](#)

[Szám Kati: Csukás István: „A költészet a lélek fényűzése” \(Képmás, 2015.11.30.\)](#)

[Csukás István a Digitális Irodalmi Akadémián](#)

[Csukás István a Wikipédián](#)

[Emlékszik Bagaméri engedetlen bolhájára? Lajoska dolgozott Chaplinnel is \(Fidelio, 2017.03.30\)](#)

[Süsü dala](#)

[Keménykalap és krumpliorr – televíziós sorozat \(Wikipédia\)](#)

[A Navigátor 3. / szer. Lovász Andrea \(Bookline\)](#)

Képek forrása (A források megtekintésének dátuma: 2022.04.14.)

[A Keménykalap és krumpliorr musical logója](#)

[Bácskai Lauró István fotója](#)

[Csukás István fotója](#)

[Csukás István képes életrajza](#)

[Keménykalap és krumpliorr ifjúsági regény címlapjai \(1973, 1976, 1978\)](#)

[Le a cipővel! DVD](#)

[Csukás István: Süsü a sárkány című könyv borítója](#)

[2011-es Prima Primissima-díj](#)

[A Keménykalap és krumpliorr korabeli plakátja \(1\)](#)

[A Keménykalap és krumplorr korabeli plakátja \(2\)](#)
[A Keménykalap és krumplorr korabeli plakátja \(3\)](#)
[A Keménykalap és krumplorr korabeli plakátja \(4\)](#)
[Bagaméri cukrász kisújszállási szobra](#)
[Csukás István karikatúra](#)
[100 cirkuszi mutatvány című könyv címlapja](#)
[Keménykalap és krumplorr ifjúsági regény címlapjai \(2010\)](#)
[A Navigátor 1.című könyv címlapja](#)
[A Navigátor 2.című könyv címlapja](#)
[A Navigátor 3.című könyv címlapja](#)
[Keménykalap és krumplorr című DVD címlapja](#)
[303 magyar film című könyv borítója](#)
[Írók, költők című könyv első kötetének borítója](#)
[Magyar filmek 1896-2021 című könyv címlapja](#)
[A többi kép forrása: KönyvtárMozi](#)

1. Mit híresztelnek Bagaméri fagyaltjáról a gyerekek? Azt, hogy ...

- 1) rossz az íze. 2) meg van mérgezve. X) túl drága.

2. Mi buktatja le mindig az álruhás Bagamérit?

- 1) a hangja 2) a bajusza X) a cipője

3. Ki volt Rozmaring bohóc a Hörömpő cirkuszban?

- 1) Kisrece 2) Péterke X) Bagaméri

4. Mikor játszódik a történet?

- 1) a nyári szünetben 2) a téli szünetben X) nem tudjuk

5. Hol találkoznak a gyerekek először a „majomtevével”?

- 1) a játszótéren 2) az állatkertben X) a lakótelepen

6. Hányan voltak a fiúk a csapatban (Vadliba őrben)?

- 1) 4-en 2) 5-en X) 6-an

7. Mivel akarja megetetni az Igazgató úr Jocót, a vaddisznót?

- 1) répával 2) szalmával X) csukamájolajjal

8. Hogy hívták Bagaméri kutyáját?

- 1) pungs 2) vanília X) csokoládé

9. Milyen kórházi osztályról szabadítja ki Bagaméri Rátz Józsit, akit tévedésből vittek oda?

- 1) fertőző osztály 2) belgyógyászat X) ortopédia

10. Milyen állatokat nevel a Majomteve „faterja”, akit Kisrece a zöldségestől követett egy padlásig?

- 1) kiskutyákat 2) majmokat X) nyulakat

11. Milyen álruhát visel Bagaméri a Halászkertben, ahol majdnem elkapja a majomtolvajt?

- 1) mütös 2) tűzoltó X) Afrika-vadász

12. Kinek/minek a címe a gyerekek hirdetésében megadott Tégla utca 24.?

- 1) Rátz Dezső lakásáé 2) egy öreg játszótéri autóé X) Péterke lakásáé

13. Ki írta így alá a nevét: „egyálatkereskedő”?

- 1) Bagaméri 2) az öreg nyulas bácsi X) a „Majomteve”

13+1 Ki fedi fel, hogy Bagaméri valójában egy híres fagyaltos?

- 1) Leopoldi, a világhírű bohóc 2) Sarolta X) az állatkert-igazgató

1. Mit híresztelnek Bagaméri fagylaltjáról a gyerekek? Azt, hogy ...

1) rossz az íze.

2) meg van mérgezve.

X) túl drága.

2. Mi buktatja le mindig az álruhás Bagamérit?

1) a hangja

2) a bajusza

X) a cipője

3. Ki volt Rozmaring bohóc a Hörömpő cirkuszban?

1) Kisrece

2) Péterke

X) Bagaméri

4. Mikor játszódik a történet?

1) a nyári szünetben

2) a téli szünetben

X) nem tudjuk

5. Hol találkoznak a gyerekek először a „majomtevével”?

1) a játszótéren

2) az állatkertben

X) a lakótelepen

6. Hányan voltak a fiúk a csapatban (Vadliba őrsben)?

1) 4-en

2) 5-en

X) 6-an

7. Mivel akarja megetetni az Igazgató úr Jocót a vaddisznót?

1) répával

2) szalmával

X) csukamájolajjal

8. Hogy hívták Bagaméri kutyáját?

1) pungs

2) vanília

X) csokoládé

9. Milyen kórházi osztályról szabadítja ki Bagaméri Rátz Józsit, akit tévedésből vittek oda?

1) fertőző osztály

2) belgyógyászat

X) ortopédia

10. Milyen állatokat nevel a Majomteve „faterja”, akit Kisrece a zöldségestől követett egy padlásig?

1) kiskutyákat

2) majmokat

X) nyulakat

11. Milyen álruhát visel Bagaméri a Halászkertben, ahol majdnem elkapja a majom tolvajt?

1) műtős

2) tűzoltó

X) Afrika-vadász

12. Kinek/minek a címe a gyerekek hirdetésében megadott Téglá utca 24.?

1) Rátz Dezső lakásáé

2) egy öreg játszótéri autóé

X) Péterke lakásáé

13. Ki írta alá így a nevét: „egyálatkereskedő”?

1) Bagaméri

2) az öreg nyulas bácsi

X) a „Majomteve”

13+1 Ki fedi fel, hogy Bagaméri valójában egy híres fagylaltos?

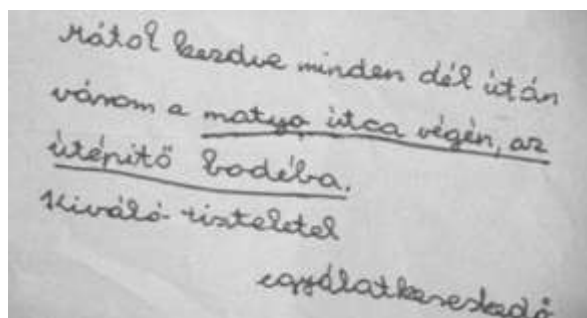
1) Leopoldi, a világhírű bohóc

2) Sarolta

X) az állatkert-igazgató

„MAJOMTEVE” LEVELE

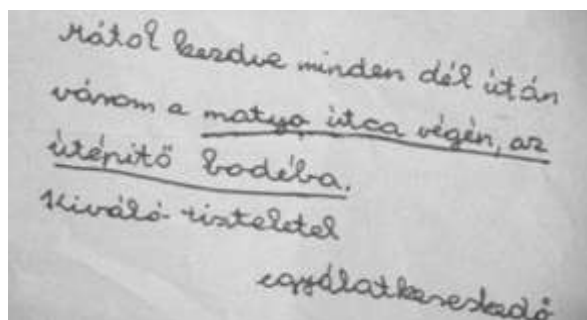
Hány helyesírási hibát találsz „Majomteve” levelében?
Számoljátok meg a hibákat és írjátok le helyesen a mondatokat!

ENNYI HELYESÍRÁSI HIBÁT TALÁLTAM: -----

„MAJOMTEVE” LEVELE

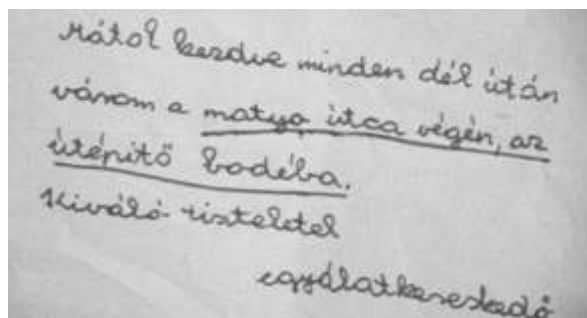
Hány helyesírási hibát találsz „Majomteve” levelében?
Számoljátok meg a hibákat és írjátok le helyesen a mondatokat!

ENNYI HELYESÍRÁSI HIBÁT TALÁLTAM: -----

„MAJOMTEVE” LEVELE

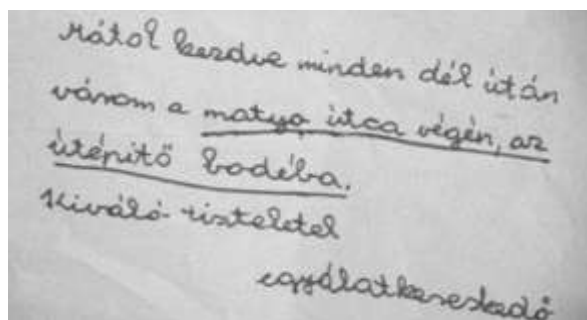
Hány helyesírási hibát találsz „Majomteve” levelében?
Számoljátok meg a hibákat és írjátok le helyesen a mondatokat!

ENNYI HELYESÍRÁSI HIBÁT TALÁLTAM: -----

„MAJOMTEVE” LEVELE

Hány helyesírási hibát találsz „Majomteve” levelében?
Számoljátok meg a hibákat és írjátok le helyesen a mondatokat!

ENNYI HELYESÍRÁSI HIBÁT TALÁLTAM: -----

A filmből származó mondatokból kipottyant egy-egy szó.

1	RÖHÖGŐGÖRCSÖT
2	HAJÓKÖTELET
3	VÖRÖSKERESZTES
4	CICA
5	BÓDÉT
6	VADÁLLATOT
7	HÖRÖMPŐ
8	ROZMARING
9	CITROMJA
10	UJJLENYOMATOKAT
11	ÁLLATIDOMÁR
12	MAJMKOKAT
13	NYOMOZÓ
14	PARKŐR

Megoldás:

[illegible]

A filmből származó mondatokból kipottyant egy-egy szó.
Keressétek meg, hogy melyik szónak, melyik mondatban van a helye!

A	Mindenki menjen haza és szerezzen vadállatot , akárhonnan is!
B	A bohóc is én leszek, Rozmaring a művésznevem.
C	Minden világos Jenőke, tehát hogy hívják ezt a vadállatot? Cica .
D	Ne nyúljon senki semmihez, nehogy elmaszato lják az ujjlenyomatokat !
E	Két hónapja egy összetekert hajókötelet mutogatunk a terráriumban kígyó helyett.
F	Ezt a kutyát be akarták oltani veszettség ellen, és amikor az állatorvos meglátta, röhögőgörcsöt kapott.
G	Én értek hozzá én vöröskeresztes tanfolyamot végeztem.
H	Elviszik az egyik bódémat, nem tudom, hol tartsam a majmokat . Ide hozhatnám egy pár napra őket?
I	És hogyha a parkőr a fagylaltos kocsinál áll, Bagaméri mindig nyomoz.
J	Én egy álruhás nyomozó vagyok, de ezt nem mondhatom el senkinek!
K	Magas áron veszek majmokat. Doktor Hörömpő . Tégl a utca 24.
L	Hé haver! Vidd el ezt a bódét . Itt áll már három hete, meg kellene javíttatni!
M	Vegyetek be engem is én ugyanis amatőr állatidomár vagyok.
N	Azok a kávék, azok a tutti-fruttik, azok a vaníliák! A citromja íze még mindig itt van az ínyemen!

1	RÖHÖGŐGÖRCSÖT
2	HAJÓKÖTELET
3	VÖRÖSKERESZTES
4	CICA
5	BÓDÉT
6	VADÁLLATOT
7	HÖRÖMPŐ
8	ROZMARING
9	CITROMJA
10	UJJLENYOMATOKAT
11	ÁLLATIDOMÁR
12	MAJMOKAT
13	NYOMOZÓ
14	PARKŐR

Megoldás:

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N
6	8	4	10	2	1	3	12	14	13	7	5	11	9

KEMÉNYKALAP ÉS KRUMPLIORR
- FORGATÓKÖNYV -

	1.
	2.
	3.
	4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

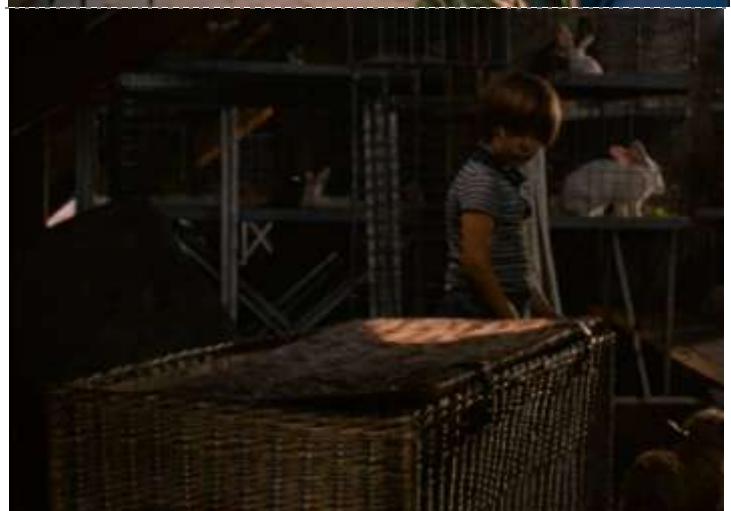
14.

15.

16.

Keressétek meg Csukás István híres mesehőseinek neveit a rejtvényben!
Húzzátok alá azokat, akik a **Keménykalap és krumpliorr** című filmben szerepeltek!

A		G	O	M	B	Ó	C	A	R	T	Ú	R	„	L	E	G	A	S
N	L	S	Z	M	E	M	A	J	O	M	T	E	V	E	N	T	B	E
A	B	E	M	A	G	Á	N	Y	O	S	S	Z	A	M	O	V	Á	R
G	I	B	G	K	B	D	A	K	S	Ó	J	Z	T	Á	R	O	T	Á
Y	D	A	N	K	L	P	É	T	E	R	K	E	O	K	I	G	O	S
H	L	J	Á	M	I	R	R	M	U	R	R	A	B	I	Z	R	R	Í
O	O	T	R	A	A	S	Ü	N	B	A	L	Á	Z	S	A	Á	T	T
H	P	Ó	E	R	K	R	E	P	Á	B	T	P	K	C	T	P	I	Ó
O	O	B	M	C	S	I	O	B	A	Á	G	U	Ö	S	R	S	N	S
H	E	I	U	I	C	M	S	G	B	,	T	N	S	A	I	Á	T	Z
O	L	Á	B	R	P	Ö	A	R	B	U	B	C	C	C	Z	G	A	Ö
H	E	S	A	O	T	M	É	R	E	,	G	S	Ü	S	N	I	N	R
O	M	M	M	I	É	N	T	P	I	C	U	R	T	I	Y	C	Y	N
R	A	D	Í	R	P	Ó	K	M	I	N	E	D	I	E	Á	I	Ú	Y
G	N	K	I	I	I	S	C	R	A	K	R	Á	L	F	K	P	L	E
Á	I	G	A	Z	G	A	T	Ó	Ú	R	L	Y	É	S	Ü	Ó	Á	T
S	T	Ö	F	T	Ö	F	E	L	E	F	Á	N	T	G	.	L	"	E
Z	S	Ü	S	Ü	A	S	Á	R	K	Á	N	Y	A	S	Ü	L	E	G
A	C	I	V	A	K	O	D	Ó	C	I	P	Ő	I	K	R	E	K	S

a Bátor Tintanyúl
a Civakodó Cipőikrek
a Legkisebb Ugrifüles
a Nagy Ho-ho-ho-horgász
a téli tücsök
Ásító Szörnyeteg
Bagaméri
Bumeráng
Gombóc Artúr
Igazgató úr
Karcsi
Kiscsacsi
Kisrece

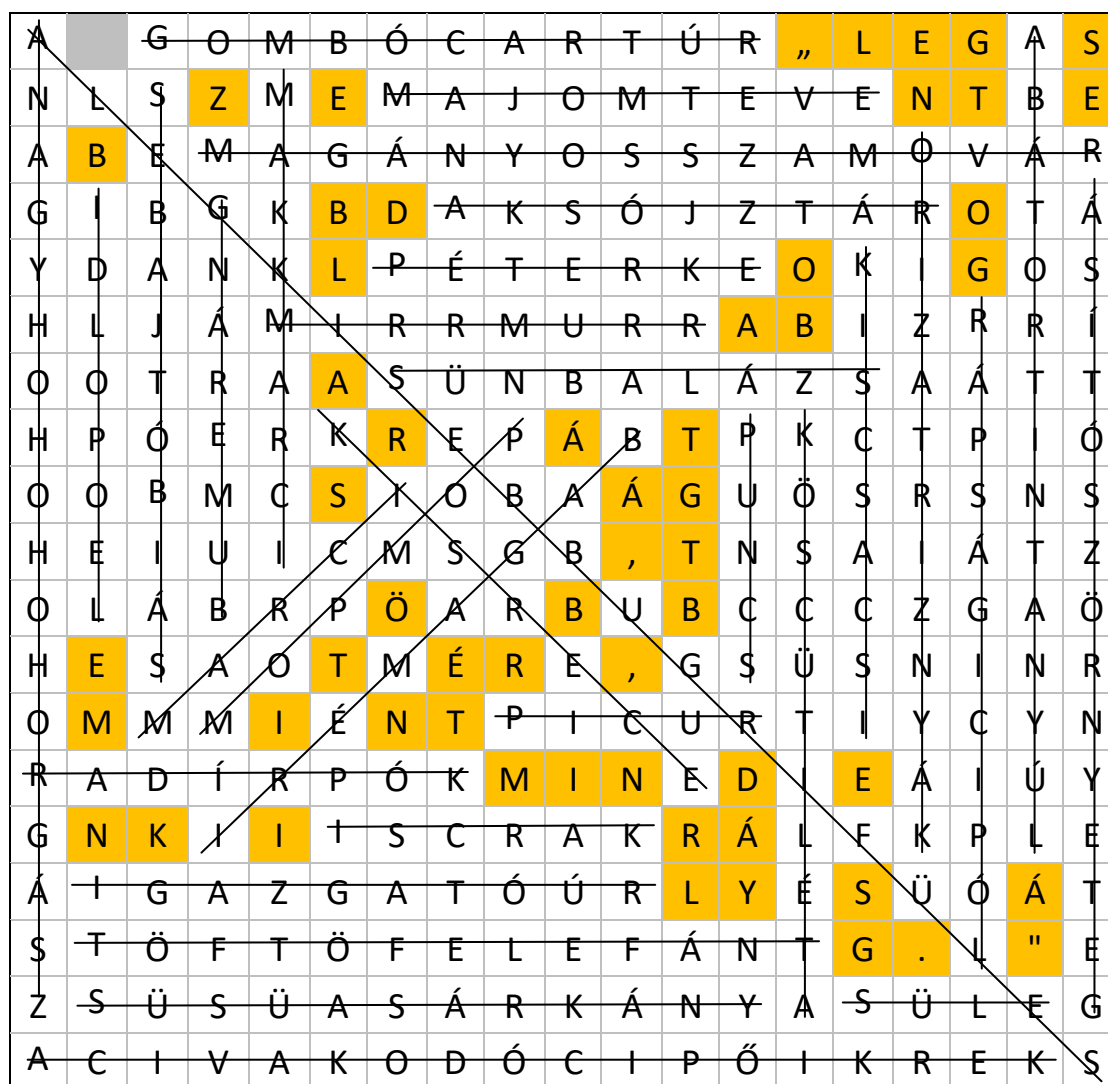
Leopoldi
Lópici Gáspár
Magányos Szamovár
Majomteve
Makk Marci
Marci
Mirr Murr
Oriza Triznyák
Péterke
Picur
Pom Pom
Puncs
Radírpók

Rátz Jóska
Sebaj Tóbiás
Süle
Sün Balázs
Süsü a sárkány

Ha megtaláltátok és áthúztátok az összes megadott szót, akkor néhány négyzet érintetlenül marad. Az így kapott írásjeleket és betűket vízszintesen, felülről lefelé haladva folyamatosan összeolvasva, egy szép és igaz mondást kaptok Csukás Istvántól, ami Süsü, a sárkány dalából lehet ismerős:

Keressétek meg Csukás István híres mesehőseinek neveit a rejtvényben!
Húzzátok alá azokat, akik a **Keménykalap és krumpliorr** című filmben szerepeltek!

a Bátor Tintanyúl
a Civakodó Cipőikrek
A Legkisebb Ugrifüles
a Nagy Ho-ho-ho-horgász
a téli tücsök
Ásító Szörnyeteg
Bagaméri
Bumeráng
Gombóc Artúr
Igazgató úr
Karcsi
kiscsaci
Kisrece

Leopoldi
Lópicí Gáspár
Magányos szamovár
Majomteve
Makk Marci
Marci
Mirr Murr
Oriza Triznyák
Péterke
Picur
Pom Pom
Puncs
Radírpók

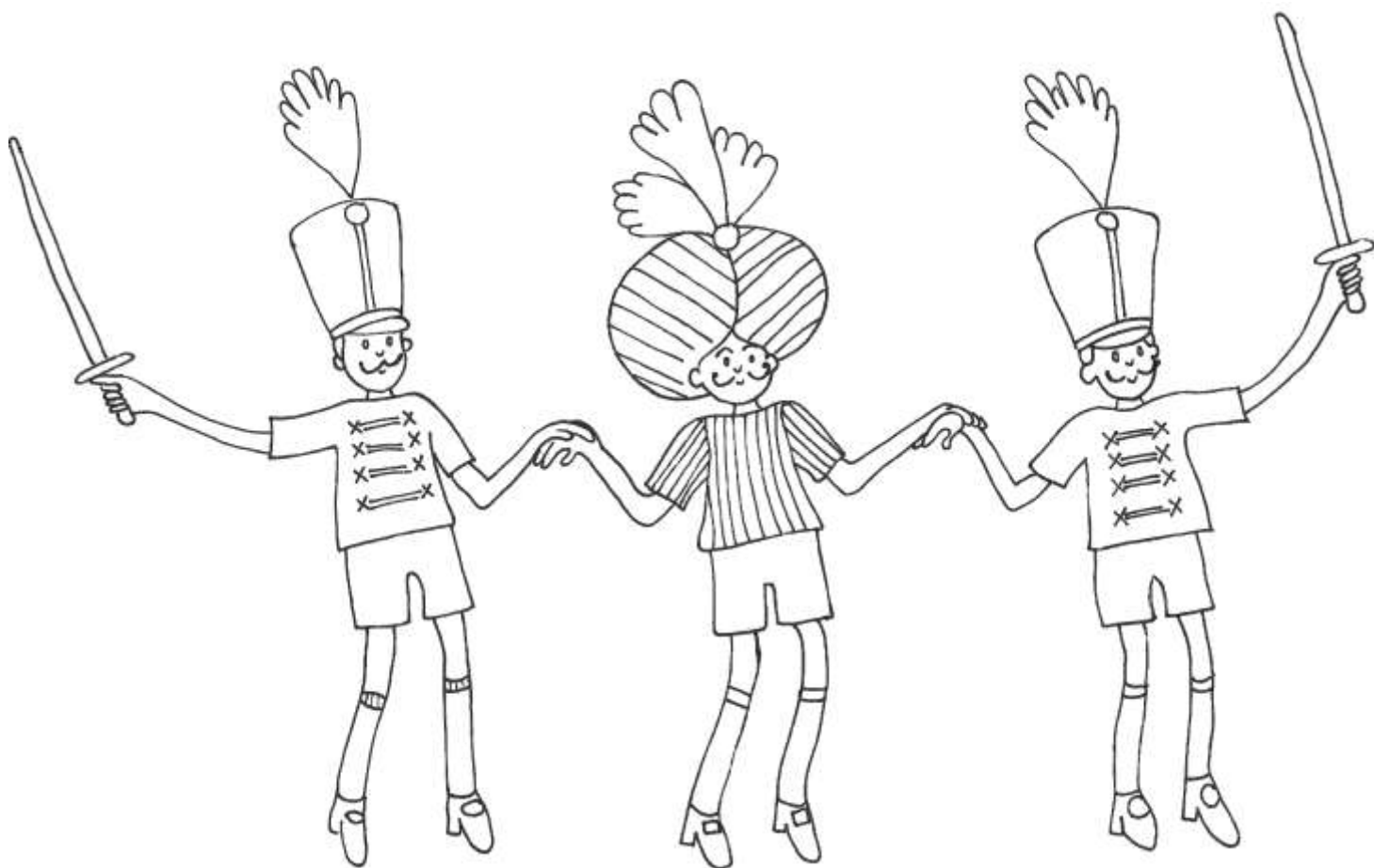
Rátz Jóska
Sebaj Tóbiás
Süle
Sün Balázs
Süsü a sárkány

Ha megtaláltátok és áthúztátok az összes megadott szót, akkor néhány négyzet érintetlenül marad. Az így kapott írásjeleket és betűket vízszintesen, felülről lefelé haladva folyamatosan összeolvasva, egy szép és igaz mondást kaptok Csukás Istvántól, ami Süsü, a sárkány dalából lehet ismerős:

„ LEGSZENTEBB DOLOG A BARÁTSÁG, TÖBBET ÉR, MINT MINDEN KIRÁLYSÁG.”

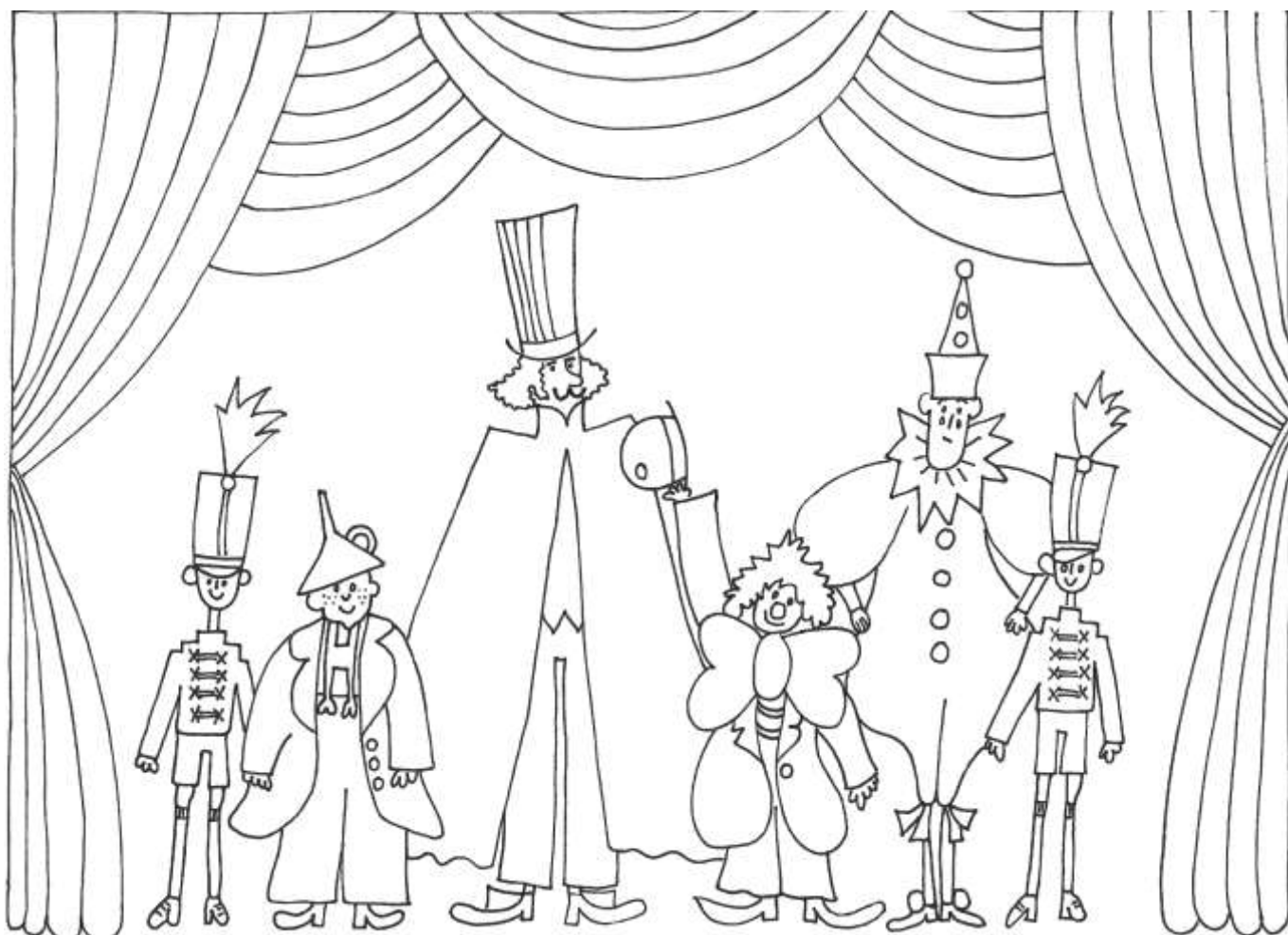
KönyvtárMozi – Keménykalap és krumpliorr

KönyvtárMozi – Keménykalap és krumpliorr

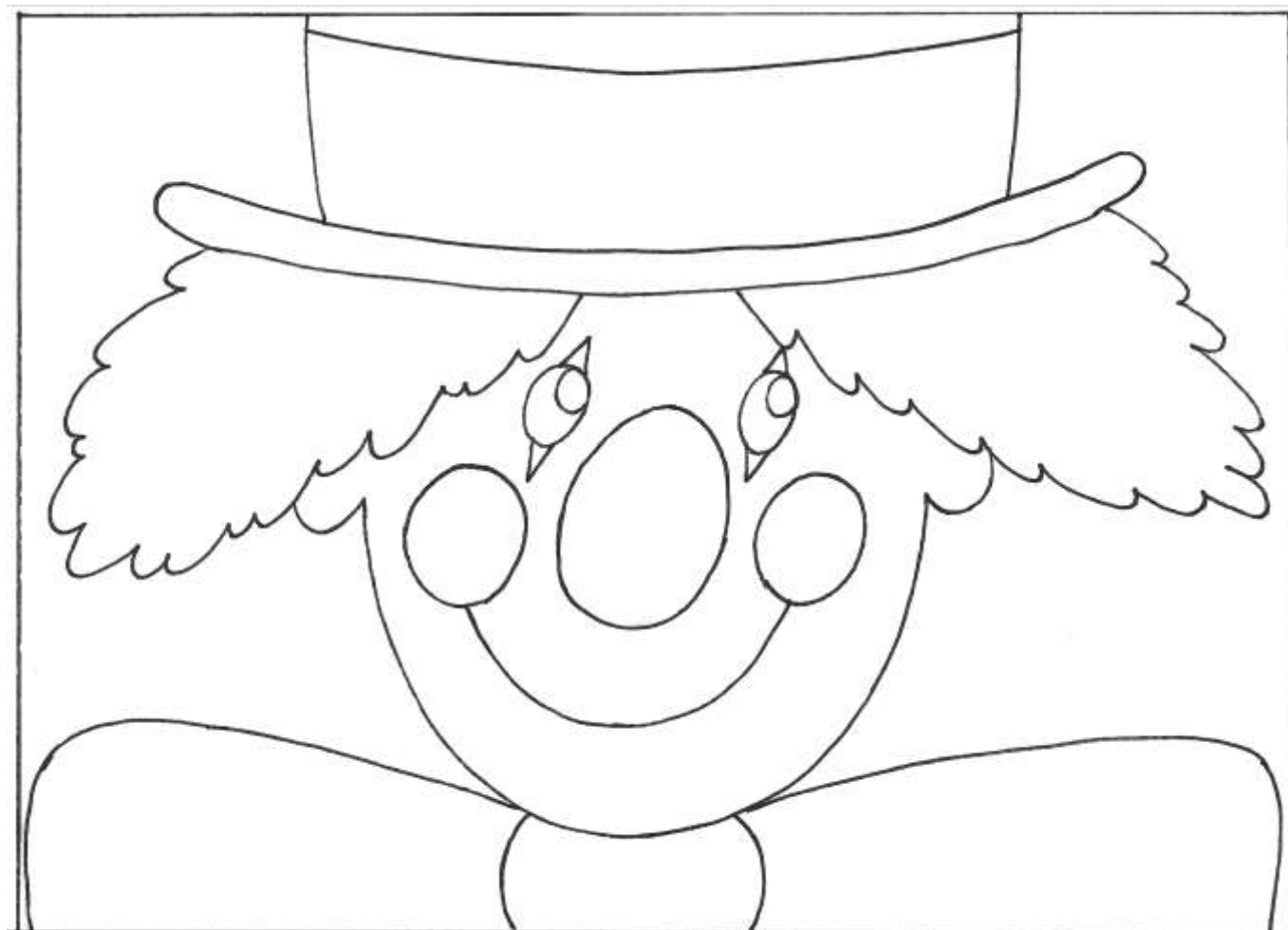
KönyvtárMozi – Keménykalap és krumpliorr

KönyvtárMozi – Keménykalap és krumpliorr

KönyvtárMozi – Keménykalap és krumpliorr

KönyvtárMozi – Keménykalap és krumpliorr